

SATELLIETEN IN EEN BAAN OM DE AARDE

Bewering: voor satellieten die een eenparige cirkelvormige beweging om de aarde uitvoeren,

berekent men de straal r van hun baan om de aarde met de formule $r = \sqrt[3]{\frac{\gamma MT}{4\pi^2}}$,

waarbij $\gamma =$ de gravitatieconstante $= 6,67 \cdot 10^{-11} \frac{m^3}{kg \cdot s^2}$,

$M =$ de massa van de aarde $= 5,98 \cdot 10^{24} \text{ kg}$,

$T =$ de omlooptijd van de satelliet rond de aarde.

VERKLARING

Positienvector $\vec{r} = x \cdot \vec{i} + y \cdot \vec{j}$ met $x = r \cos \vartheta$, $y = r \sin \vartheta$,
 $\vartheta = \omega t$ ($\omega =$ hoeksnelheid)

zodat $\vec{r} = r \cos \omega t \cdot \vec{i} + r \sin \omega t \cdot \vec{j}$ en $|\vec{r}| = r$.

Snelheidsvector $\vec{v} = \frac{d\vec{r}}{dt} = -r\omega \sin \omega t \cdot \vec{i} + r\omega \cos \omega t \cdot \vec{j}$

en $|\vec{v}| = v = \omega r$.

Versnellingsvector $\vec{a} = \frac{d\vec{v}}{dt} = -r\omega^2 \cos \omega t \cdot \vec{i} - r\omega^2 \sin \omega t \cdot \vec{j}$

en $|\vec{a}| = a = \omega^2 r$.

Als de omlooptijd T is, is $\omega T = 2\pi$, zodat

$$a = \frac{4\pi^2 r}{T^2}$$

Angewien $F = ma = \frac{\gamma m M}{r^2}$ (wet van Newton; gravitatiewet)

is

$$\frac{4\pi^2 r}{T^2} = \frac{\gamma M}{r^2},$$

zodat

$$\frac{r^3}{T^2} = \frac{\gamma M}{4\pi^2} = \text{constant (cfr. 3de wet van Kepler)}.$$

GEVOLG. Voor een geostationaire satelliet is $T = 86400 \text{ s}$ (1 dag)
 zodat (via de bovenstaande waarden) $r \approx 42300 \text{ km}$.
 De aardstraal bedraagt ongeveer 6300 km
 en bijgevolg vliegt een geostationaire satelliet
 op een hoogte van ongeveer 36000 km boven
 de aarde.